TRACTATVS DE PRÆSCRIPTIONIBVS IOANNIS FRANCISCI BALBI TAVRINENSIS.

EIVSDEM REPETITIO L. CELSVS. D. DE VSVCAPIONIBVS.

Vnà cum multis additionibus, perquàm neceſſarijs.

Quàm emendatiſſimè nunc excuſus, typorum varietate diſtinctus: & neceſſario rerum Indice auctus.

1ª
14784

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

SPIRÆ NEMETVM,
Excudebat Ioannes Taſchner, Sumptib. Antonij Hierati, Bibliopolæ Colonienſis.

Anno M. DC. X.

AD EXCELLENTISSIMVM DIVVMQVE CAROLVM SABAVDIÆ DVCEM IX. AC Pedemontium Principem &c.

IOANNIS FRANCISCI BALBI V.I.D. Epiſtola in Tractatum Præſcriptionum.

POſteaquàm ſuperexcelsè diueq; Princeps tuo munere, tuiq; vtriuſq; ſplendidiſſimi ſenatus communi conſenſu & decreto, ad ordinariam iuris ciuilis veſpertinã ſedem, onus quidem humeris meis longè impar, ſuperioribus annis promotus ſum: æquum fore exiſtimaui aliquam erga te grati animi ſignificationem oſtendere, aliquaſque officij nobis crediti primitias nomini tuo offerre, vt inde aliqua mihi & alijs prodiret vtilitas. Ad quod me magnoperè excitauit innata tibi prudentia, qui licet annum vigeſimum quintum nõ attingas: tanta tamen eſt tibi in adminiſtranda Republica, regendiſq; populis ingenij vis & perſpicacia, vt iam propè ſenex & canus videaris: vt de te meritò illud poëticum dici poſſit:

Quid numeras annos? Vixi maturior annis:
Acta ſenem faciunt: hæc numeranda tibi.

Et illud: Cæſaribus virtus contigit ante diem. Ineſt enim tibi ſenectus, vt ſapientiſſimus inquit Salomon Sap. 4. cap. non annorum numero computata, ſed ſenſu: Nam cani ſunt ſenſus hominis. Iuſtitiam verò, quam virtutum omniũ reginam eſſe conſtat, & ſine qua imperia diutiùs conſiſtere non poſſunt, ita colis & obſeruas, vt nihil niſi rectum, niſi iuſtum, & quòd

TRACTATVS PRÆSCRIPTIONVM IOAN. FRANCIS. BALBO AVTHORE, NVNC recens emendatius, quàm antea, typis excuſſus.

SVMMARIA.

1 *Præſcriptionum actio quæritur tam in foro Canonico, quam Cæſareo: & quàm ſit huius præſcriptionis materia vtilis, & profunda, quamq́; diligentiùs animaduertenda, ex infinitis iuris partibus ſatis liquet.*

2 *Antiquitas non eſt negligenda ſed veneranda: quæ in huius operis calce inſeritur: præſcriptionis materia commendatiua.*

3 *Honor debetur his, qui vltra aliorum ſcripta per eos ordinatè diſpoſita & cumulata aliquid pertinēter vtiliterq́; addere conati ſunt.*

4 *Inuentis inuenta non obſtant. Intellectus ſe habet ad inſtar ſolis, qui oritur & occidit: vadit & redit: & nunquam moritur, ſed ſuis vicibus occultatur.*

5 *Minori ſæpè plus reuelatur quàm maiori, & quantò eſt maior tanto magis cupit edoceri.*

6 *Horatij ſententia ſummoperè notanda ad ſtudioſorum animoſitatem.*

7 *Poeticum quoddam inuitans ad placendum doctisq́; bonisq́;: Summa quidem laus eſt, diſplicuiſſe malis.*

8 *Liber nullus tam malus reperitur, qui non ex parte aliqua proſit: inquit Plinius.*

PROOEMIVM.

PRæſcriptionum materia quam ſit vtilis, quamq́; frequens & neceſſaria, quotidiana docet forenſiū cauſarum experientia, rerum magiſtra. Maximè cùm in omnibus penè occurrentibus caſibus, & in quauis actione, de præſcriptione quæratur: tam in foro Canonico, quàm Cæſareo: & non ſolùm in prophanis, verùm etiam

 in ſpi-